Työ- ja elinkeinoministeriö Neuvostoraportti EU/10/2023-TEM-29

Johansson Elina 21.6.2023

Energianeuvosto 19.6.2023

Kokous

Energianeuvosto 19.6.2023

Ruotsin EU-puheenjohtajakauden toisessa virallisessa energianeuvostossa Luxemburgissa 19.6.2023 ainoa varsinainen keskustelukohta oli sähkömarkkinamallin uudistaminen. Kokonaisuus sisältää kaksi säädösehdotusta eli ehdotuksen EU:n sähkömarkkinamallin parantamiseksi sekä ehdotuksen unionin suojaamiseksi paremmin tukkumarkkinoiden manipulointia vastaan (REMIT –asetus). Puheenjohtajavaltion tavoitteena oli saavuttaa neuvoston yleisnäkemys. Tähän ei kuitenkaan päästy tiiviistä neuvotteluista huolimatta.

Sähkömarkkinamallista käytiin täysi pöytäkierros. Jäsenvaltioiden puheenvuoroissa puheenjohtajan kompromissiehdotukset saivat laajaa muttei kuitenkaan riittävää tukea. Eniten keskustelua käytiin kaksisuuntaisista hinnanerosopimuksista (CfDt) sekä kapasiteettimekanismeista. Jonkin verran kriittisiä kommentteja kirvoitti PL:n saama poikkeus kapasiteettimekanismien päästöraja-arvoihin liittyen. Ydinkysymykseksi oli jo Coreper-tasolla muodostunut erityisesti kysymys CfD-tukimekanismista syntyvän ylituoton uudelleen jaosta jäsenvaltioissa. Osa halusi tiukempaa tuottojen ohjaamisesta päättämistä unionin tasolla ja kompromissiehdotuksen sisältämä mahdollisuus kohdistaa tukea jo olemassa olevalle sähköntuotannolle, herätti vastustusta. Yksi jäsenvaltio puolestaan korosti tarvetta kohdistaa tukea tietyille teollisuudenaloille, joka puolestaan herätti huolta jäsenvaltioiden välisen kilpailuneutraliteetin näkökulmasta. Tukensa puheenjohtajavaltion molemmille kompromissiehdotuksille antoivat reilu kymmenen jäsenvaltiota (ml Suomi). REMITin osalta lähes kaikki JVt olivat valmiita hyväksymään kompromissiehdotuksen.

Ruotsin EU-puheenjohtajakauden toisessa virallisessa energianeuvostossa Luxemburgissa 19.6.2023 ainoa varsinainen keskustelukohta oli sähkömarkkinamallin uudistaminen. Kokonaisuus sisältää kaksi säädösehdotusta eli ehdotuksen EU:n sähkömarkkinamallin parantamiseksi sekä ehdotuksen unionin suojaamiseksi paremmin tukkumarkkinoiden manipulointia vastaan (REMIT –asetus). Puheenjohtajavaltion tavoitteena oli saavuttaa neuvoston yleisnäkemys. Tähän ei kuitenkaan päästy tiiviistä neuvotteluista huolimatta.

Sähkömarkkinamallista käytiin täysi pöytäkierros. Jäsenvaltioiden puheenvuoroissa puheenjohtajan kompromissiehdotukset saivat laajaa muttei kuitenkaan riittävää tukea. Eniten keskustelua käytiin kaksisuuntaisista hinnanerosopimuksista (CfDt) sekä kapasiteettimekanismeista. Jonkin verran kriittisiä kommentteja kirvoitti PL:n saama poikkeus kapasiteettimekanismien päästöraja-arvoihin liittyen. Ydinkysymykseksi oli jo Coreper-tasolla muodostunut erityisesti kysymys CfD-tukimekanismista syntyvän ylituoton uudelleen jaosta jäsenvaltioissa. Osa halusi tiukempaa tuottojen ohjaamisesta päättämistä unionin tasolla ja kompromissiehdotuksen sisältämä mahdollisuus kohdistaa tukea jo olemassa olevalle sähköntuotannolle, herätti vastustusta. Yksi jäsenvaltio puolestaan korosti tarvetta kohdistaa

tukea tietyille teollisuudenaloille, joka puolestaan herätti huolta jäsenvaltioiden välisen kilpailuneutraliteetin näkökulmasta. Tukensa puheenjohtajavaltion molemmille kompromissiehdotuksille antoivat reilu kymmenen jäsenvaltiota (ml Suomi). REMITin osalta lähes kaikki JVt olivat valmiita hyväksymään kompromissiehdotuksen.

Puheenjohtaja ilmoitti energianeuvoston lopputulemana, että sähkömarkkinadirektiiviä ja REMIT-asetusta koskevat kompromissitekstit jäädytetään, mutta että sähkömarkkina-asetukseen palataan vielä Coreper-tasolla. Neuvottelutilannetta tarkennettiin myöhemmin siten, että ainoastaan REMIT-asetusteksti jäädytetään. Sähkömarkkinamallin uudistamiseen palataan jo keskiviikon 21.6.2023 Coreper I-kokouksessa, jossa puheenjohtajalta kuullaan tilannekatsaus.

Muissa asiakohdissa käsiteltiin Liettuan aloitteesta Valko-Venäjän ydinvoimalan sekä Kyproksen aloitteesta Turkin Akkuyun ydinvoimalan tilannetta. Useat jäsenvaltiot toivat esille huolensa ydinvoimaturvallisuudesta. Lisäksi kuultiin komissiolta tilannekatsaukset energian ulkosuhdesektorin osalta sekä talvivarautumisesta 2023- 2024.

Suomen edustajat
TEM
Elinkeinoministeri Mika Lintilä
Ylijohtaja Riku Huttunen
Erityisavustaja Sofia Tuovinen
Elinkeinoministerin virkamiessihteeri (EU-asiat) Nina Alatalo
Erityisasiantuntija Elina Hautakangas
Erityisasiantuntija Elina Johansson
EUE
Pysyvän edustajan sijainen Tuuli-Maaria Aalto
EU-erityisasiantuntija Ville Niemi
VNK
EU-erityisasiantuntija Hanna Vuorinen

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite